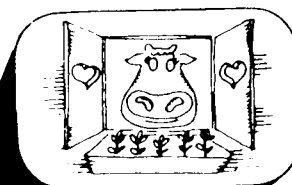

מבנים ומיכון

למה בחרתי במכון חליבה מסוג אוטוטנדם?

אהוד יפה, מושב אביגדור

כשחברת וסטפליה באה עם הצעה לבנות מכון מסוג אוטוטנדם, לא דחיתי הצעה זו על הסף. הייתי מוכן ופתוח לכל רעיון חדשני, ואמנם, התארגנו מספר רפתנים ונסענו לגרמניה ולצרפת על מנת להתרשם ממכון כזה בעת פעולה.

הרבה חששות שהיו לגבי האוטוטנדם, נגוזו

במשקנו ישנן כ־80 פרות וכשעמדנו בפני תכנונו של מכון חליבה חדש העמדתי מספר דרישות, בהנחה ובתקוה, שסיפוקן יביא לידי פתרון הבעיות העיקריות שלנו:

▫ תכנון מכון לחולב יחיד

▫ הספק חליבה גדול

▫ נוחיות בחליבה

עמדות במכון מסוג טנדם

להבדיל מהפרה בגרמניה. בכל אופן, המומחים בארץ הרבו להזהירני בקשר לכך. היום, לאחר כחודשיים להפעלת המכון החדש אפשר לציין, שהפרה הישראלית דוקא לא הכזיבה, החליבה רגועה, הפרות נכנסות באופן שוטף והספק החליבה לאוטוטנדם עם 8 עמדות הוא כ־57 פרות/שעה/חולב. נדמה, שהספק זה עוד עשוי לעלות במשך הזמן.

לסיכום ברצוני לציין, לאור הנסיון הקצר שיש לי בנדון נראה לי, שמכון מסוג זה מתאים בהחלט גם לעדרים במשק המשפחתי אצלנו.

4

כאשר ראיתי את אופן החליבה והתנהגות הפרות. זרימת הפרות אל תוך המכון היתה שוטפת, ניכר היה שהפרות רגועות מאד בחליבה ושגם החולב עבד בשלווה ועם זה השיג הספק חליבה מרשים. התרשמותי הכללית מסוג זה של מכון בגרמניה היתה חיובית בהחלט.

לאחר בדיקת העלויות והשוואתן למכון חליבה מסוג שדרת־דג (16 עמדות) עם מוֹט־חזה מתרומם נראה, שהאוטוטנדם לא יהיה יותר יקר.

עלי לציין, שחששתי בעיקר מהפרה הישראלית הידועה כאילו אינה ממושמעת,

מכון חליבה מסוג טנדם

עזרא שושני, ה.מ.ב.

משמעות המלה "טנדם", אחד אחרי השני. אכן, במכון חליבה מסוג זה פרה עומדת אחרי פרה, ראש לזנב. במילים אחרות, הפרות עומדות כך שציר אורך גופן מקביל לבור החולב.

לפני שנים רבות הכרנו מכון זה כאן בארץ ואף קיימים פה ושם שרידים מאותה תקופה. לאחרונה נבנים מספר מכוני חליבה חדשים מסוג זה בארץ על־ידי חב' ווסטפליה. ברשימה זו ברצוני לעמוד על מעלותיו וחסרונותיו של מכון מסוג זה ולבחון אם הוא מתאים למשק הישראלי מהצד המשקי ומהצד הכלכלי, אם לאו.

תחילה **תיאור המכון**. מכון החליבה בנוי בצורה כזו שבכל צד קיימים, למעשה, שני נתיבים. נתיב אחד הוא נתיב כניסת הפרות. בנתיב השני מותקנים תאי הפרות. כניסת הפרות לכל תא מנתיב הכניסה נעשית באמצעות מערכת שערים. פרה אחת נמצאת תמיד בהמתנה לכניסה לנתיב הכניסה ובעת גמר חליבת פרה באחד התאים, מוצאת פרה זו מהתא ורק לאחר שנסגר שער היציאה בעקבות הפרה היוצאת נפתחים במקביל שער הכניסה לנתיב הכניסה ושער הכניסה לעמדה. כלומר, בנתיב הכניסה עצמו לא נמצאות פרות בהמתנה.

תיזמון פתיחת השערים וסגירתם נעשה באמצעות תאים פוטוראלקטריים ומערכת בקרה.

הענין הטמון בחידוש בניית מכוני טנדם הוא בכך, שלמעשה "גורם הפרה האיטית" כמעט שלא קיים כאן. שלא כבשדרת דג, בה פרה איטית חליבה מעכבת את כל הדבוקה שבה היא נמצאת. זה **יתרונו הבולט של הטנדם** ובזכותו מצביעה החברה על הספק תאורטי גבוה יותר במכון כזה, לעומת המקביל לו בשדרת הדג (כוונתי לאותו מספר יחידות ועמדות). יתרונות נוספים שנוקפים לזכות מכון זה הינם:

□ **התנהגות פרות**. כיוון שכל פרה מופרדת משכנתה, היא תהיה רגועה ונינוחה יותר. פרות עצבניות לא תשפענה על הפרות הסמוכות להן כפי שזה קיים במכון שדרת־דג. מלחמת המעמדות או המיקום הסוציאלי לא יבואו לידי ביטוי בתוך המכון, אך למעשה דבר זה קורה גם בשדרת־דג מרגע כניסת הפרות למקום החלבות.

□ **תצפית טובה**. כל פרה נגלית לרפתן בכל אורך גופה ודבר זה מאפשר תצפית טובה יותר לחולב (מצב טלפיים, פצעים, צורת החלבות).

כאמור, יתרונו העיקרי של המכון מבחינתנו הוא אפשרות קבלת הספק גבוה יותר של פרות